

8.10.2013

Dnro YM0:16:05/2007

Jakelussa mainitut

Viite Valtioneuvoston periaatepäätös Suomen luonnon monimuotoisuuden strategiasta 20.12.2012
Hänvisning

Asia Resurssimobilisaatio- ja luonnon monimuotoisuuden kannalta haitalliset tuet- kansallisen asiantuntijaverkoston asettaminen Biodiversiteetti seurantatyöryhmän alaisuuteen; pyyntö edustajien nimeämiseksi
Ärende

Toimikausi 1.11.2013 – 30.6.2015

Tavoitteet ja tehtävät

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategian ja toimintaohjelman sekä pääministeri Kataisen hallitusohjelman toteutus edellyttää siihen osallistuvilta sidosryhmiltä tiivistä yhteistyötä, seurantaa sekä eri tahojen välistä verkostoitumista. Resurssimobilisaatio ja luonnon monimuotoisuuden kannalta haitalliset tuet -kansallisen asiantuntijaverkoston tavoitteena on edistää ja kartoittaa sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta haitalliset tuet että avustaa resurssimobilisaatiostrategian kansallisen raportin laatimista ja toteutusta.

Verkoston tulee seurata alan kansallista ja kansainvälistä kehitystä, mm. OECD:n ja EU:n biologista monimuotoisuutta koskevan tiedonannon ja sen toimintasuunnitelman sekä näihin liittyvien neuvoston päätelmien toteutusta. Verkosto tukee myös Biologista monimuotoisuutta koskevaa kansallista raportointia.

Asiantuntijaverkoston tehtävät ovat:

- 1) avustaa ja osallistua kansallisen resurssimobilisaatioraportin kokoamiseen (CBD notifikaatio 050-2013) helmikuun loppuun mennessä 2014;
- 2) osallistua haitallisten tukien kansallisen työn edistämiseen ja tulosten saavuttamiseen luonnon monimuotoisuuden kannalta;
- 3) edistää yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin välillä ko. asioissa;
- 4) hyödyntää mahdollisuuksien mukaan uusia menetelmiä luontopääoman ja resurssimobilisaatiostrategian sekä CBD linjausten mukaisesti;
- 5) valmistella elementtejä kansalliseen resurssimobilisaatiostrategiaan ml. kansalliset ja kansainväliset rahavirrat.

Verkoston työskentelyn yhteydessä laaditut kansalliset linjaukset ja raporttiluonnokset tuodaan Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman 2006-2016 toteutusta ja seurantaa ohjaavan työryhmän käsiteltäviksi ennen niiden

toimittamista kansainväliseen käyttöön. Verkosto voi tarvittaessa kuulla myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Taustaa

I. Resurssimobilisaatiostrategia

Valtioneuvosto päätti joulukuussa 2012, hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti, Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategiasta vuosiksi 2012 - 2020. Suomi on sitoutunut Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen (Convention on Biological Diversity, CBD) päätavoitteisiin, jotka ovat biologisen monimuotoisuuden suojelu ja kestävä käyttö sekä geenivaroista saatavien hyötyjen tasapuolinen ja oikeudenmukainen jako. Suomi on myös sitoutunut näiden päätavoitteiden entistä tehokkaampaan toimeenpanoon tarkoituksena pysäyttää vuoteen 2020 mennessä biologisen monimuotoisuuden häviäminen maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja kansallisesti.

Biodiversiteettisopimuksen osapuolikokouksessa 2010 hyväksyttiin Aichi-Nagoya tavoitteet, joiden mukaan pyrkimyksenä on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen vuoteen 2020 mennessä, hankkia tähän tarvittavat voimavarat ja luoda tarvittavia taloudellisia ja hallinnollisia työkaluja. CBD:n strategisen suunnitelman 2011 - 2020 tehokkaaseen toteuttamiseen pyritään löytämään voimavaroja kaikista soveltuvista lähteistä. Yleissopimuksen resurssimobilisaatiostrategia ja mittarit sen toteutumisen seuraamiseksi hyväksyttiin vuosina 2008 ja 2010. Seurannalle asetettiin 26 indikaattoria, joista yksi on ODA -rahoitus.

Hyderabatissa päätettiin, että perustasoksi otetaan vuosien 2006 - 2010 keskiarvo ja rahavirrat kehitysmaihin kaksinkertaistetaan kaikista lähteistä vuoteen 2015 mennessä. Tavoitetta tarkastellaan uudelleen tulevissa osapuolikokouksissa 2020 saakka. Päätöksessä korostuu, että kaikkien osapuolten, ml. kehitysmaiden, on tuotava biodiversiteetti mukaan omiin kansallisiin kehitysohjelmiinsa ja raportoitava kansallisesta biodiversiteettirahoituksesta.

Suomi osallistuu kehitysmaihin suuntautuvien rahavirtojen kasvattamiseen osana EU-kokonaisuutta. Työtä ohjaavat voimavarojen tarvearviot, jotka ovat CBD:n osapuolilla kehitettävänä ja raportoitavana. CBD:n sihteeristö jakoi 28. kesäkuuta Hyderabatin päätöksen mukaisen uuden raportointiformaatin, jolla tiedot tulee lähettää sihteeristölle viimeistään 28.2.2014 mennessä.

Aiemmin mainitussa valtioneuvoston luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategian toimenpideohjelman tavoitteessa 20 todetaan, että Suomi tarkastelee mahdollisuuksiaan lisätä taloudellisia, henkisiä ja teknisiä voimavaroja yleissopimuksen 10. osapuolikokouksen strategisen suunnitelman 2011 - 2020 tehokkaaseen toteuttamiseen CBD:n 11 osapuolikokouksen päätöksen mukaisesti. Voimavaroja pyritään löytämään kaikista soveltuvista lähteistä hyväksytyn mobilisointistrategian toteuttamiseksi vahvistetun prosessin mukaisesti. Kansallisesti toteutus riippuu myös valtionalouden kehyspäätöksen puitteissa käytettävissä olevista resursseista. Työtä ohjaavat voimavarojen tarvearviot, jotka ovat CBD:n osapuolilla kehitettävänä ja raportoitavana.

II. Luonnon monimuotoisuuden kannalta haitalliset tuet

Ympäristön kannalta haitallisista tuista aiheutuu usein yhteiskunnalle kaksinkertainen kustannus: ensin käytetään julkisia varoja ympäristön kannalta haitallisen toiminnan tukemiseen, minkä jälkeen korvataan tuetun toiminnan aiheuttamia haittoja. Kataisen hallitusohjelman mukaan ”ympäristölle haitalliset tuet kartoitetaan ja tuet suunnataan uudelleen”. Ympäristön kannalta haitalliset tuet on nyt kartoitettu Suomessa ensimmäistä kertaa¹. Kartoituksessa käytiin läpi nykyiset tukijärjestelmät ja pyrittiin tunnistamaan niiden ympäristövaikutukset. Tarkasteltavia

¹ Valtiovarainministeriö (2013), Julkisen talouden kestävyys ja rakenneuudistukset, Talouspolitiikan strategia 2013; Hyyrynen M. (2013), Ympäristön kannalta haitalliset tuet, Ympäristöministeriön raportteja 13/2013.

tukia oli yli 400, joista noin 50 arvioitiin yksityiskohtaisesti. Kartoituksessa oli mukana kaikki tuet jotka lisäävät tuotantoa ja siten kasvattavat ympäristörasitusta. Tarkastelun pääpaino oli verotuissa ja budjettituissa, joiden tiedot olivat vuosilta 2009 – 2012. Pääasiallisina lähteinä käytettiin valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen verotukiselvityksiä, valtion talousarvioita sekä ministeriöiden ja Suomen ympäristökeskuksen asiantuntijapanosta.

Nyt tehtävän jatkotyön pohjana on ympäristön kannalta haitallisia tukia koskevat aiemmat selvitykset, koska lähtökohtaisesti ei ole syytä olettaa että ympäristön kannalta **haitallinen** tuki olisi luonnon monimuotoisuuden kannalta **hyödyllinen**. Tarkastelun painopiste on verotuissa, koska Suomessa ei juuri ole ympäristön kannalta haitallisia suoria tukia. Selvityksen yhteydessä tarkastellaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tukia maa- ja metsätaloudessa, energia- ja liikennesektoreilla sekä elinkeinoelämässä.

Ympäristöministeriö pyytää jakelussa mainittuja tahoja nimeämään edustajansa (jäsen ja varajäsen) edellä tarkoitettuun verkostoon 22.10.2013 mennessä. Verkostoa asetettaessa tulee ottaa huomioon tasa-arvonäkökohdat. Täten jakelussa mainittuja pyydetään nimeämään ehdokas kummankin sukupuolen edustajasta.

Lisätietoja asiasta antavat ympäristöministeriössä neuvotteleva virkamies Marina von Weissenberg (marina.weissenberg@ymparisto.fi, puh. 050 307 08 06 ja valtiovarainministeriössä finanssineuvos Outi Honkatukia, outi.honkatukia@vm.fi, puh. 0295 530 420).

Ylijohtaja
Biodiversiteettityöryhmän puheenjohtaja

Timo Tanninen

Neuvotteleva virkamies

Marina von Weissenberg

JAKELU: Ulkoasiainministeriö
Oikeusministeriö
Sisäasiainministeriö
Puolustusministeriö
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Metsähallitus
Suomen ympäristökeskus
Saamelaiskäräjät
Suomen Akatemia
Suomen Kuntaliitto
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry.
Suomen luonnonsuojeluliitto ry.

LIITE: Valtioneuvoston periaatepäätös Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategiasta ja toimintaohjelmasta vuosiksi 2012-2020; Luonnon puolesta – ihmisen hyväksi:
http://www.ym.fi/fi-FI/Luonto/Luonnon_monimuotoisuus/Strategia_ja_toimintaohjelma